

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 24488/13

M.B.

protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel) zasjedajući 16. lipnja 2015. godine u Vijeću u sastavu:

Isabelle Berro, *predsjednica*,
Elisabeth Steiner,
Khanlar Hajiyeu,
Mirjana Lazarova Trajkovska,
Julia Laffranque,
Ksenija Turković,
Dmitry Dedov, *suci*,

i Søren Nielsen, *tajnik Odjela*,

uzimajući u obzir naprijed navedeni zahtjev podnesen 22. ožujka 2013. godine,
uzimajući u obzir očitovanje koje je dostavila tužena država i odgovor na
očitovalje koje je dostavio podnositelj,
nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Podnositelj zahtjeva je hrvatski državljani rođen 1974. godine. Predsjednica je odobrila podnositeljev zahtjev da se njegov identitet ne otkrije javnosti (Pravilo 47. st 4.). Podnositelja je pred Sudom zastupala gđa M. Sršić, odvjetnica iz Zagreba.

2. Hrvatsku vladu ("Vlada") zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

3. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi.

4. Podnositelj zahtjeva je zaposlen kao policijski inspektor u Policijskoj upravi S.

1. Incident od 15. siječnja 2007. godine

5. Dana 15. siječnja 2007. godine, oko 18.00 sati, podnositeljeva supruga zatražila je pomoć policije navodeći da ju je podnositelj pretukao u njihovom stanu u Z.

6. Dvojica policijskih službenika iz jedne od lokalnih policijskih postaja Policijske uprave Z., A.H. i M.M., intervenirali su na mjestu događaja gdje su pronašli podnositelja i njegovu suprugu, koja je imala vidljivu ozljedu nosa. Supruga je odmah prevezena u bolnicu gdje je utvrđeno da je zadobila pomak septuma te površinski hematom nosnih kostiju.

7. Od podnositelja je zatraženo da se podvrgne alkotestiranju, što je on odbio. Policijski službenici su u njegovu stanu pronašli i nekoliko lovačkih pušaka koje su mu, zajedno s policijskim pištoljem, oduzete. Podnositelj zahtjeva odbio je potpisati potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta.

8. Oko 18.45 sati, podnositelj je uhićen i odveden u policijsku postaju.

(a) Navodno zlostavljanje podnositelja zahtjeva od strane policije

9. Prema navodima podnositelja zahtjeva, u policijskoj postaji je srušen na pod i pretučen od strane nekoliko policijskih službenika zbog odbijanja potpisivanja potvrde o privremenom oduzimanju predmeta. Posebno je bio zlostavljan od strane policijskih djelatnika A.H., M.M. i M.D.

10. Prema izvješću policijskog djelatnika M.D. od dana 15. siječnja 2007. godine, oko 19.35 sati, dok je bio na zadržavanju u policijskoj postaji, podnositelj je počeo vikati te nije poslušao zahtjev da se smiri. M.D. mu je, stoga, prišao, stavio ruku iza leđa te su mu nakon toga stavljene lisice.

11. Istog dana, oko 20.40 sati, podnositelj je pregledan od strane liječnika u policijskoj postaji. Liječničko izvješće ukazivalo je na znakove trovanja alkoholom, ali nije ukazivalo ni na kakve ozljede.

12. Dana 16. siječnja 2007. godine, u 14.20 sati, podnositelj je opet pregledan od strane liječnika koji nije pronašao nikakve ozljede, ali je naveo da podnositelj ima nisku razinu šećera u krvi.

13. Nakon puštanja iz pritvora (vidi stavak 31. ove odluke), podnositelj se dana 22. siječnja 2007. godine podvrgnuo još jednom liječničkom pregledu u bolnici S. Liječnički nalaz je ukazao na kontuzije kralježnice i trbušne šupljine, koje bi, kao što je navedeno, mogle biti povezane s udaranjem od tjedan dana ranije.

(b) Unutarnji policijski nadzor nad uporabom sredstava prisile i disciplinski postupci protiv podnositelja

14. Dana 15. siječnja 2007. godine policijski službenik M.D. podnio je izvješće o uporabi sredstava prisile nad podnositeljem (vidi stavak 10. ove odluke).

15. Istog dana, načelnik policijske postaje primio je izvješće te nije našao nikakvih nepravilnosti u uporabi sredstava prisile. Taj nalaz je proslijedio načelniku Policijske uprave Z.

16. Dana 18. siječnja 2007. godine načelnik Policijske uprave Z. iznio je svoje mišljenje da je uporaba sredstava prisile nad podnositeljem bila zakonita i opravdana.

17. To mišljenje je potvrđeno od strane Odjela za unutarnju kontrolu Ministarstva unutarnjih poslova 8. ožujka 2007. godine.

18. Dana 18. svibnja 2007. godine Odsjek prvostupanjskog disciplinskog suda Z. (dalje u tekstu: „prvostupanjski disciplinski sud“) utvrdio je odgovornost podnositelja za tešku povredu službene dužnosti zbog nedoličnog ponašanja te izrekao kaznu prestanka radnog odnosa uvjetno na vrijeme od tri mjeseca te smanjenje plaće za dvadeset posto u trajanju od dva mjeseca. Navedena odluka je potvrđena od strane Odsjeka drugostupanjskog disciplinskog sudovanja (dalje u tekstu: „drugostupanjski disciplinski sud“) dana 13. srpnja 2007. godine.

(c) Kaznena istraga navodnog zlostavljanja podnositelja

19. Dana 18. travnja 2007. godine podnositelj zahtjeva je Općinskom državnom odvjetništvu u Z. podnio kaznenu prijavu protiv policijskih službenika A.H., M.M. i M.D., navodeći da su ga zlostavljali tijekom uhićenja 15. siječnja 2007. godine. Točnije, naveo je da je bio srušen na pod i nakon toga pretučen. Također, podnositelj je naveo da je M.M., policijski službenik koji je bio na dužnosti u policijskoj postaji u vrijeme spornih događaja, pokušao prikriti zlostavljanje nezakonitim pokretanjem prekršajnih postupaka protiv podnositelja zbog obiteljskog nasilja (vidi stavak 29. ove odluke).

20. Dana 25. svibnja 2007. godine Općinsko državno odvjetništvo u Z. zatražilo je od Policijske uprave Z. prikupljanje dodatnih obavijesti o podnositeljevima navodima.

21. Dana 6. srpnja 2007. godine Policijska uprava Z. podnijela je izvješće o provođenju obavijesnih razgovora s osumnjičenima i dva svjedoka te je priložila relevantnu dokumentaciju koja se odnosi na uporabu sredstava prisile protiv podnositelja. Osumnjičeni su zaniijekali svako zlostavljanje dok je jedan od svjedoka, također policijski službenik, izjavio da je vidio podnositelja kako kleči na podu s lisicama na rukama.

22. Dana 12. srpnja 2007. godine Općinsko državno odvjetništvo u Z. odbacilo je kaznenu prijavu podnositelja navodeći da ne postoje nikakvi dokazi o navodnom zlostavljanju. Podnositelj je upućen da može preuzeti kazneni progon kao oštećenik podnošenjem optužnog prijedloga pred nadležnim kaznenim sudom.

23. U međuvremenu, podnositelj je Općinskom državnom odvjetništvu podnio drugu kaznenu prijavu protiv policijskih djelatnika M.M., A.H., S.G., P.S., M.Mi i M.P. navodeći da je pretraga njegovog stana bila protupravna te da je njihovo ponašanje tijekom postupka vezanog uz obiteljsko nasilje bilo protupravno.

24. Dana 31. listopada 2007. godine Općinsko državno odvjetništvo odbacilo je kaznenu prijavu navodeći da ništa ne ukazuje na protupravnost postupanja od strane policijskih djelatnika.

25. Dana 11. prosinca 2007. godine podnositelj je podnio optužni prijedlog Općinskom kaznenom sudu u Z. protiv policijskih djelatnika A.H., M.M., M.D. i M.Mi u vezi s navodnim zlostavljanjem (vidi stavak 22. ove odluke).

26. Dana 28. studenog 2008. godine podnositelj je poslao pismo Općinskom državnom odvjetništvu u Z. izražavajući nezadovoljstvo s ocjenom činjenica navedenih u njegovoj kaznenoj prijavi i s odlukom donesenom 12. srpnja 2007. godine (vidi stavak 22. ove odluke).

27. Općinsko državno odvjetništvo je odgovorilo 5. ožujka 2009. godine navodeći da podnositelj može sve svoje prigovore iznijeti u kaznenom postupku koji je preuzeo kao oštećenik.

28. Dana 6. travnja 2010. godine Općinski kazneni sud u Z. odbacio je optužni akt podnositelja, s obzirom da je podnositelj propustio obavijestiti sud o promjeni boravišta zbog čega nije mogao biti pozvan da izmijeni optužni prijedlog u skladu s formalnim zahtjevima relevantnog domaćeg prava. Navedena odluka objavljena je na oglasnoj ploči Općinskog kaznenog suda u Z., s koje je skinuta 26. travnja 2010. godine. Smatra se da je odluka time dostavljena podnositelju (vidi stavak 59. ove odluke).

(d) Prekršajni postupak protiv podnositelja

29. Dana 15. siječnja 2007. godine policija je pokrenula prekršajni postupak protiv podnositelja pred Prekršajnim sudom u Z. temeljem optužbi za obiteljsko nasilje, nasilno ponašanje prema policijskim djelatnicima, nepravilno skladištenje vatrenog oružja te neprijavlivanje promjene boravišta.

30. Dana 16. siječnja 2007. godine Prekršajni sud u Z. odredio je pritvor podnositelja.

31. Dana 22. siječnja 2007. godine Prekršajni sud u Z. donio je rješenje kojim je podnositelja proglasio krivim za prekršaje nasilnog ponašanja prema policijskim djelatnicima, nepravilnog skladištenja vatrenog oružja te neprijavljivanja promjene boravišta. Podnositelj je kažnjen novčanom kaznom u ukupnom iznosu od 5,754 kune te mu je oduzeto zaplijenjeno oružje. U odnosu na optužbu za nasilje u obitelji postupak je zbog nedostatka dokaza obustavljen. Podnositelj je pušten iz pritvora.

32. Dana 5. listopada 2007. godine Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske je, postupajući u povodu žalbe, ukinuo prvostupanjsko rješenje u dijelu koji se odnosio na obustavu postupka u odnosu na optužbu za obiteljsko nasilje i predmet vratio na ponovni postupak, dok je ostatak prvostupanjske odluke ostao neizmijenjen.

33. Dana 16. siječnja 2009. godine nastavljeni prekršajni postupak vezan uz obiteljsko nasilje je obustavljen, s obzirom da je nastupila zastara.

2. Incident od 25. svibnja 2008. godine

34. Prema navodima podnositelja, dana 25. svibnja 2008. godine, oko 14.30 sati, dok je slavio godišnjicu braka s prijateljima, bio je napadnut i ozlijeđen od strane A.H., istog policijskog službenika koji je bio uključen u navodno zlostavljanje 15. siječnja 2007. godine (vidi stavke 9., 19. i 25. ove odluke). Podnositelj je pretrpio ozljede glave i ruku. Nakon toga, podnositelj je uhićen i smješten u psihijatrijsku bolnicu iz koje je pušten 27. svibnja 2008. godine.

35. Prema dokumentima koje je dostavila Vlada, dana 25. svibnja 2008. godine, oko 14.30 sati, policija je primila anonimnu dojavu da nepoznata muška osoba leži na cesti ispred stambene zgrade u Z. Policijski djelatnici I.Z. i A.H. odmah su izašli na mjesto dojave.

36. U izvješću koje su potpisali dana 25. svibnja 2008. godine, policijski službenici navode da su odmah po dolasku na mjesto dojave ustanovili kako je riječ o podnositelju te da je podnositelj bio u vidno alkoholiziranom stanju. Također, podnositelj je imao vidljive ozljede na glavi i rukama. Uskoro su stigla i kola hitne medicinske pomoći čiji djelatnici su odlučili podnositelja prevesti u bolnicu radi daljnjeg liječenja. Tijekom transporta u bolnicu podnositelj je postao agresivan te su ga policijski djelatnik A.H. i medicinski tehničar pokušali smiriti. U bolnici, podnositelj se nastavio agresivno ponašati te je zaprijetio da će ih sve ubiti kad izađe iz bolnice. Policijski službenici su stoga primijenili tjelesnu snagu i sredstva za vezivanje kako bi ga smirili. Odlučeno je da podnositelj bude odvezen u drugu bolnicu.

37. Prema liječničkom izvješću službe hitne medicinske pomoći od dana 25. svibnja 2008. godine, podnositelj je pretrpio ozljede glave te površinske ozljede obiju ruku.

38. Liječničko izvješće sastavljeno prilikom otpusta podnositelja iz bolnice dana 27. svibnja 2008. godine, ukazuje da je podnositelj pretrpio navedene ozljede prilikom pada zbog alkoholiziranosti.

39. Nakon otpusta iz bolnice, podnositelj je dana 28. svibnja 2008. godine kontaktirao drugog liječnika. Njegov nalaz ukazuje da je podnositelj imao kontuzije glave te hematome na lijevoj podlaktici i desnoj nadlaktici koji su mogli biti uzrokovani udarcima zadobivenima tri dana ranije, kako navodi podnositelj zahtjeva.

(a) Unutarnji policijski nadzor nad uporabom sredstava prisile

40. Dana 25. svibnja 2008. godine policijski službenici I.Z. i A.H. podnijeli su izvješće o uporabi sredstava prisile nad podnositeljem svojim nadređenima. Objasnili su da je podnositelj bio agresivan prilikom pružanja liječničke pomoći u bolnici te da ga je stoga

policijski službenik I.Z. zgrabio za ruku te ju stavio u položaj iza leđa dok je policijski službenik A.H. to isto učinio s podnositeljevom desnom rukom, nakon čega su podnositelju stavljene lisice.

41. Istoga dana načelnik policijske postaje prihvatio je izvješće smatrajući da prilikom uporabe sredstava prisile nije bilo nikakvih nepravilnosti. Njegova ocjena je prosljeđena načelniku Policijske uprave Z.

42. Dana 28. svibnja 2008. godine načelnik Policijske uprave Z. ocijenio je da je uporaba sredstava prisile nad podnositeljem bila zakonita i opravdana.

(b) Prekršajni postupak protiv podnositelja

43. Dana 25. svibnja 2008. godine Prekršajnom sudu u Z. je protiv podnositelja podnesen optužni prijedlog za remećenje javnog reda i mira te agresivno ponašanje tijekom liječničkog pregleda.

44. Podnositelj, ispitan istog dana, negirao je remećenje javnog reda i mira. Naglasio je da je samo odbijao liječnički pregled na koji ga je policijski djelatnik A.H. prisiljavao.

45. Na glavnoj raspravi dana 7. travnja 2009. godine liječnik N.L., koji je primio podnositelja u bolnici dana 25. svibnja 2008. godine (vidi stavak 36. ove odluke), izjavio je kako je podnositelj stigao u bolnicu s ozljedom glave te pod utjecajem alkohola. Također je objasnio da na strani podnositelja nije primijetio znakove nasilnog ponašanja.

46. Na glavnoj raspravi dana 23. rujna 2010. godine Prekršajni sud u Z. ispitao je policijskog službenika I.Z. koji se nije mogao sjetiti detalja spornog događaja.

47. Istog dana Prekršajni sud u Z. oslobodio je podnositelja zbog nedostatka dokaza o navodnom nasilnom ponašanju i remećenju javnog reda i mira.

(c) Disciplinski postupak protiv podnositelja

48. Dana 10. lipnja 2008. godine Policijska postaja S. pokrenula je disciplinski postupak protiv podnositelja pred prvostupanjskim disciplinskim sudom, zbog nedoličnog ponašanja, vezano uz događaje od 25. svibnja 2008. godine.

49. Na glavnoj raspravi 13. studenog 2008. godine, podnositelj je izjavio da je spornog dana s prijateljima Ž.K., I.B. i M.V., pio i slavio godišnjicu braka. Kada su se približili zgradi gdje je podnositelj živio, naišli su na dva policijska službenika, od kojih je jedan bio A.H., koji mu se približio i upitao jesu li okončali njihov spor. Podnositelj je odgovorio da će o tome odlučiti nadležan sud. U tom trenutku ga je A.H. povukao za ruku, pri čemu je podnositelj pao na pod i izgubio svijest.

50. Dana 22. prosinca 2008. godine prvostupanjski disciplinski sud ispitao je podnositeljeve prijatelje Ž.K., I.B. i M.V. te policijske službenike I.Z. i A.H.

51. Ž.K. je izjavio da je vidio podnositelja kako ispred zgrade razgovara s dva policijska djelatnika te da je u jednom trenutku, bez nekog posebnog razloga, jedan od policijskih djelatnika povukao podnositelja za ruku, nakon čega je ovaj pao i ozlijedio glavu. I.B. i M.V. su potvrdili ovu verziju događaja.

52. Policijski službenici I.Z. i A.H. u svojim su izjavama zaniijekali bilo kakvo zlostavljanje, ponavljajući da su sredstva prisile primijenili samo zbog podnositeljevog nasilnog ponašanja prilikom liječničkog pregleda.

53. Dana 3. ožujka 2009. godine prvostupanjski disciplinski sud proglasio je podnositelja odgovornim za nedolično ponašanje te mu odredio kaznu prestanka radnog odnosa uvjetno na 12 mjeseci. Sud je smatrao kako su izjave Ž.K., I.B. i M.V. nedosljedne, posebice uzevši u obzir činjenicu da je analizom mobilnog telefona I.B. utvrđeno da je u vrijeme spornih

događaja bio u drugom gradu. Sud je, stoga, odbio podnositeljeve optužbe o zlostavljanju od strane policijskih službenika I.Z. i A.H.

54. Dana 23. travnja 2009. godine drugostupanjski disciplinski sud potvrdio je prvostupanjsku odluku.

55. Podnositelj je tada zatražio preispitivanje ishoda disciplinskog postupka pred Upravnim sudom Republike Hrvatske. Dana 19. svibnja 2010. godine Upravni sud je odbio podnositeljeve optužbe kao neosnovane, potvrđujući obrazloženje disciplinskih tijela.

56. Podnositelj je tražio daljnje preispitivanje odluka disciplinskih tijela i Upravnog suda pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske. Dana 13. rujna 2012. godine Ustavni sud je potvrdio odluke nižih tijela odbijajući podnositeljeve optužbe kao neosnovane.

B. Mjerodavno domaće pravo

1. Ustav

57. Mjerodavne odredbe Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine” br. 56/1990, 135/1997, 8/1998, 113/2000, 124/2000, 28/2001, 41/2001, 55/2001, 76/2010 i 85/2010) glase kako slijedi:

Članak 23.

„Nitko ne smije biti podvrgnut bilo kakvu obliku zlostavljanja ...”

2. Zakon o kaznenom postupku

58. Mjerodavne odredbe Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ br. 110/1997, 27/1998, 58/1999, 112/1999, 58/2002 i 62/2003) glase kako slijedi:

Članak 2.

„(1) Kazneni se postupak može pokrenuti i provesti samo na zahtjev ovlaštenog tužitelja...

(2) Za djela za koja se progoni po službenoj dužnosti ovlašteni tužitelj jest državni odvjetnik, a za djela za koja se progoni po privatnoj tužbi ovlašteni tužitelj jest privatni tužitelj.

(3) Ako Zakon drukčije ne propisuje, državni odvjetnik je dužan poduzeti kazneni progon ako postoji osnovana sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti i nema zakonskih smetnji za progon te osobe.

(4) Ako državni odvjetnik ustanovi da nema osnova za pokretanje ili provođenje kaznenog postupka, na njegovo mjesto može stupiti oštećenik kao tužitelj uz uvjete određene ovim Zakonom.“

59. Vezano uz dostavu sudskih odluka, mjerodavne odredbe Zakona o kaznenom postupku glase:

Članak 144.

„(6) Ako stranka sudu nije javila promjenu adrese ili je na adresi koju je prije toga dala sudu nije moguće pronaći, ili je očito da na drugi način izbjegava primitak odluke na koju postoji pravo žalbe, osim presude kojom je izrečena kazna zatvora, istaći će se odluka na oglasnoj ploči suda. Protekom roka za žalbu odluka će postati pravomoćna.“

Članak 148.

„(2) Ako se osobama iz stavka 1. ovoga članka ili oštećeniku poziv, odluka ili žalba ne može dostaviti na dosadašnju adresu, sud će poziv, odnosno odluku ili žalbu istaknuti na oglasnu ploču suda, protekom roka od osam dana od dana isticanja smatra se da je dostava postala pravovaljanom.“

60. Mjerodavni postupci koji se odnose na podnošenje i odlučivanje o kaznenim prijavama navedeni su u čl. 171. do 174., čiji mjerodavni dijelovi glase kako slijedi:

Članak 171.

„(1) Sva tijela državne vlasti i sve pravne osobe dužne su prijaviti kaznena djela za koja se progoni po službenoj dužnosti, koja su im dojavljena ili za koja su sami saznali.“

Članak 173.

„(1) Prijava se podnosi nadležnome državnom odvjetniku pisano ili usmeno.

...

(3) Ako je prijava podnesena sudu, redarstvenoj vlasti ili nenadležnome državnom odvjetniku, oni će prijavu primiti i odmah dostaviti nadležnome državnom odvjetniku.“

Članak 174.

„(1) Državni odvjetnik odbacit će prijavu obrazloženim rješenjem ako iz same prijave proistječe da prijavljeno djelo nije kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti, ako je nastupila zastara ili je djelo obuhvaćeno amnestijom ili pomilovanjem ili ako postoje druge okolnosti koje isključuju krivnju ili kazneni progon ili ako ne postoji osnovana sumnja da je osumnjičenik počinio prijavljeno kazneno djelo. O odbacivanju prijave te o razlozima za to državni odvjetnik, osim ako je uz suglasnost istražnog suca odlučio da ne poduzme progon u slučajevima iz članka 184. ovoga Zakona, izvijestit će oštećenika u roku od osam dana (članak 55.), a ako su redarstvene vlasti podnijele prijavu, izvijestit će to tijelo.

(2) Ako državni odvjetnik iz same prijave ne može ocijeniti jesu li vjerodostojni navodi prijave ili ako podaci u prijavi ne daju dovoljno osnove da može odlučiti hoće li zahtijevati provođenje istrage ili ako je do državnog odvjetnika samo dopro glas da je počinjeno kazneno djelo, a osobito ako je počinitelj nepoznat, državni će odvjetnik, ako to ne može poduzeti sam ili preko drugih tijela, zahtijevati od redarstvenih vlasti da prikupe potrebne obavijesti i poduzmu druge mjere radi otkrivanja kaznenog djela i počinitelja (članak 177. i članak 179.).“

PRIGOVORI

61. Podnositelj zahtjeva prigovara na temelju članka 3. Konvencije navodnom zlostavljanju od strane policije i manjku učinkovite istrage u tom pogledu.

PRAVO

62. Prigovarajući navodnom zlostavljanju od strane policije i manjku učinkovite istrage u tom pogledu podnositelj se poziva na članak 3. Konvencije koji glasi kako slijedi:

„Nitko se ne smije podvrgnuti mučenju ni nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kazni.“

A. Tvrdnje stranaka**1. Vlada**

63. Vlada je tvrdila da je podnositelj podnio zahtjev Sudu nakon isteka roka od šest mjeseci te da nije iscrpio učinkovita domaća pravna sredstva. Vezano uz incident od 15. siječnja 2007. godine, Vlada je istaknula da je nadležno Državno odvjetništvo odbacilo podnositeljevu kaznenu prijavu dana 12. srpnja 2007. godine. Nakon toga je podnositelj preuzeo postupak kao oštećenik, ali i taj je okončan dana 6. travnja 2010. godine kada je Općinski kazneni sud odbacio njegov optužni akt iz formalnih razloga. Vezano uz incident od 25. svibnja 2008. godine, Vlada je naglasila da podnositelj nije nikada podnio kaznenu prijavu

nadležnim domaćim tijelima te da se njegovo zakašnjelo podnošenje zahtjeva Sudu dana 23. ožujka 2013. godine ne može ničime opravdati.

64. Također, Vlada je tvrdila da navodno zlostavljanje podnositelja od strane policije, s obzirom da nije doseglo minimalnu razinu ozbiljnosti, ne može ući u okvir članka 3. Konvencije. U svakom slučaju, prema mišljenju Vlade, podnositeljevi prigovori su neosnovani i neutemeljeni.

2. Podnositelj zahtjeva

65. Podnositelj je ostao kod svojih prigovora navodeći da mu je Općinski kazneni sud u Z. nepravilno dostavio svoju odluku, s obzirom da nije poduzeo mjere potrebne za utvrđenje njegove točne adrese. Također, tvrdio je da je na domaćim tijelima da provedu učinkovitu istragu o njegovom navodnom zlostavljanju od strane policije.

B. Ocjena Suda

66. Sud ponavlja da šestomjesečni rok predviđen čl. 35. st. 1. Konvencije ima nekoliko ciljeva. Primarna svrha mu je očuvanje pravne sigurnosti, osiguravajući da se predmeti u kojima se poziva na Konvenciju ispituju u razumnom roku, te da se spriječi da se vlasti i ostali zainteresirani subjekti drže u neizvjesnosti kroz duže razdoblje (*vidi Sabri Güneş protiv Turske* [VV], br. 27396/06, § 39, 29. lipnja 2012.; i *El Masri protiv Bivše Jugoslavenske Republike Makedonije* [VV], br. 39630/09, § 135, ESLJP 2012.).

67. Obično, šestomjesečni rok počinje teći od konačne odluke u postupku iscrpljivanja domaćih pravnih sredstava. Međutim, ukoliko je očito da podnositelj nema na raspolaganju učinkovitog pravnog sredstva, rok počinje teći otkad su radnje ili mjere kojima se prigovara poduzete. Čl. 35. st. 1. ne može se tumačiti na način da podnositelj nema mogućnost podnošenja zahtjeva Sudu prije nego što njegov položaj u vezi s predmetom ne bude konačno utvrđen na nacionalnoj razini. Ukoliko, dakle, podnositelj iskoristi očigledno postojeći pravni lijek i tek nakon toga postane svjestan okolnosti zbog kojih je taj lijek neučinkovit, Sud smatra da bi za potrebe čl. 35. st. 1. bilo prikladno početak šestomjesečnog roka računati od trenutka kada je podnositelj postao svjestan ili trebao postati svjestan tih okolnosti (*vidi Keenan protiv Ujedinjenog Kraljevstva* (odluka), br. 27229/95, 22. svibnja 1998., i *Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva* (odluka), br. 46477/99, 7. lipnja 2001.; i *Mocanu i Ostali protiv Rumunjske* [VV], br. 10865/09, 45886/07 i 32431/08, §§ 259-260, ESLJP 2014.).

68. U slučajevima koji se odnose na ispitivanje navodnog zlostavljanja, Sud je već presudio da obveza revnosti koja leži na podnositeljima sadrži dva različita, ali bitno povezana aspekta: s jedne strane, podnositelji moraju što prije kontaktirati domaće vlasti – što podrazumijeva da im se obrate s revnošću, s obzirom da svako kašnjenje može ugroziti učinkovitost istrage – a, s druge strane, podnositelji moraju Sudu podnijeti zahtjev čim su postali svjesni ili trebali postati svjesni da je istraga neučinkovita (*vidi Mocanu i Ostali*, prethodno citirano, § 264).

69. Prvi aspekt obveze revnosti - to jest, dužnosti što ranijeg obraćanja domaćim vlastima - mora biti ocijenjen s obzirom na okolnosti slučaja. U tom pogledu, Sud je presudio da kašnjenje podnositelja s podnošenjem prigovora nije presudno u slučajevima gdje su vlasti trebale biti svjesne da je podnositelj mogao biti izložen zlostavljanju – posebno u slučajevima napada u prisutnosti policijskih djelatnika – s obzirom da su vlasti dužne ispitati slučaj i ukoliko ne postoji izričit zahtjev (*vidi Velev protiv Bugarske*, br. 43531/08, §§ 59-60, 16. travnja 2013.). Ipak, to podnositelja ne oslobađa obveze da poduzme osnovne korake i pribavi relevantne informacije od nadležnih tijela o tijeku istrage ili o nepostojanju iste (*vidi*,

primjerice, *Manukyan protiv Gruzije* (odluka), br. 53073/07, § 30, 9. listopada 2012.; i *Vartic protiv Rumunjske* (odluka), br. 27631/12, § 51, 6. svibnja 2014.).

70. U pogledu drugog aspekta obveze dužne pažnje – to jest, dužnosti podnositelja da podnese zahtjev Sudu čim shvati, ili čim je trebao shvatiti, da je istraga neučinkovita – Sud je napomenuo kako pitanje određivanja točnog trenutka na koji se ovo odnosi u potpunosti ovisi o okolnostima slučaja te da je taj trenutak teško odrediti s potpunom točnošću (*vidi Nasirkhayeva protiv Rusije* (odluka), br. 1721/07, 31. svibnja 2011.). Osobito, Sud je smatrao neophodnim da osobe, koje žele podnijeti prigovor Sudu zbog neučinkovitosti ili nepostojanja istrage, ne odgađaju s podnošenjem zahtjeva. Međutim, sve dok postoji smisleni kontakt s vlastima vezano uz prigovore i zahtjeve za informacijama, ili neka naznaka, ili stvarna mogućnost, napretka u provođenju istražnih mjera, u pravilu, neće doći do razmatranja odgađanja od strane podnositelja (*vidi Mocanu i Ostali*, prethodno citirano, § 269).

71. U ovom slučaju, podnositelj je dana 22. ožujka 2013. godine prigovarao pred Sudom da je 15. siječnja 2007. godine i 25. svibnja 2008. godine bio podvrgnut zlostavljanju od strane policije te da u odnosu na navedene incidente nije provedena učinkovita istraga.

72. Vezano uz navodno zlostavljanje podnositelja dana 15. siječnja 2007. godine, Sud je primijetio da je kaznena istraga provedena na nacionalnoj razini privedena kraju dana 12. srpnja 2007. godine kada je Općinsko državno odvjetništvo u Z. odbacilo podnositeljevu kaznenu prijavu (*vidi stavak 22. ove odluke*). Ako bi Sud i uzeo u obzir podnositeljevu drugu kaznenu prijavu podnesenu protiv policijskih službenika, u kojoj navodi da je pretraga njegovog stana bila nezakonita te da su radnje u postupcima vezanim uz obiteljsko nasilje bile nezakonite, u smislu da može biti značajna za podnositeljeve navode, Sud primjećuje da je ispitivanje tih kaznenih prijava također okončano dana 31. listopada 2007. godine (*vidi stavke 23. i 24. ove odluke*). U svakom slučaju, podnositelj je podnio zahtjev Sudu nakon što je proteklo više od pet godina od odlučivanja u povodu njegovih prijava na nacionalnoj razini, te je time došlo do prekoračenja šestomjesečnog roka predviđenog čl. 35. st. 1. Konvencije (*usporedi Finozhenok protiv Rusije* (odluka), br. 3025/06, 31. svibnja 2011.; i *Vartic*, prethodno citirano, § 52).

73. Nadalje, iako je točno da je nakon odbacivanja kaznene prijave od 12. srpnja 2007. godine podnositelj preuzeo kazneni progon kao oštećenik pred Općinskim kaznenim sudom u Z. (*vidi stavak 25.*), što je, u pravilu, predstavljalo učinkovit pristup (*vidi*, na primjer, *V.D. protiv Hrvatske*, br. 15526/10, §§ 53-54, 8. studenog 2011.; i *Butolen protiv Slovenije*, br. 41356/08, § 70, 26. travnja 2012.), Sud je primijetio da pritom nije podnesen nikakav novi dokaz ili informacija ili iznesen neki drugi uvjerljiv navod koji bi potaknuo vlasti na daljnje ispitivanje podnositeljevog slučaja (*usporedi*, na primjer, *Finozhenok*, prethodno citirano). U stvari, jedina relevantna radnja poduzeta u ovoj fazi postupka bilo je odbacivanje podnositeljevog predmeta kao nedopuštenog zbog nepridržavanja relevantnih formalnih zahtjeva (*vidi stavak 28.*). U svakom slučaju, Sud je primijetio da su postupci pred Općinskim kaznenim sudom u Z. okončani u travnju 2010. godine (*vidi stavak 28.*) te da je podnositelj podnio zahtjev Sudu gotovo tri godine kasnije, dana 22. ožujka 2013. godine, čime je došlo do prekoračenja šestomjesečnog roka predviđenog čl. 35. st. 1. Konvencije (*usporedi*, na primjer, *Elsanova protiv Rusije* (odluka) br. 57952/00, 15. studenog 2005.; i *Deari i Ostali protiv Bivše Jugoslavenske Republike Makedonije* (odluka), br. 54415/09, 6. ožujka 2012.).

74. Iz navedenog slijedi da je podnositeljev zahtjev vezan uz incident od 15. siječnja 2007. godine podnesen nakon isteka roka te mora biti odbačen u skladu sa čl. 35. st. 1. i 4. Konvencije.

75. U odnosu na navodno zlostavljanje podnositelja zahtjeva dana 25. svibnja 2008. godine, Sud je primijetio da podnositelj nije podnio nikakvu kaznenu prijavu nadležnim domaćim tijelima vezano uz taj događaj. Točno je da tijekom disciplinskih postupaka, dana

13. studenog 2008. godine, prigovarao navodnom zlostavljanju (vidi stavak 49. ove odluke). Ipak, disciplinska tijela detaljno su ispitala njegove navode te su utvrdila da su njegovi prigovori bili neosnovani i utemeljeni na lažnim iskazima njegovih svjedoka (vidi stavke 53.-54. ove odluke). To je bilo potvrđeno i od strane Upravnog i Ustavnog suda (vidi stavke 55.-56. ove odluke).

76. U ovakvim okolnostima, ne može se reći da su podnositeljevi navodi izneseni tijekom saslušanja u okviru disciplinskih postupaka predstavljali vjerodostojne tvrdnje o navodnom zlostavljanju niti pak su doveli do obveze disciplinskih tijela da o predmetu izvijeste nadležno Državno odvjetništvo kako bi ono pokrenulo istragu o okolnostima podnositeljevog slučaja (vidi *Velev*, prethodno citirano, § 51).

77. Posljedično, ukoliko je podnositelj smatrao da su postojale okolnosti ili dokazi koji ukazuju na navodno zlostavljanje, otvorena mu je bila mogućnost podnošenja prijave nadležnom Državnom odvjetništvu, koje je moglo pokrenuti ispitivanje njegove prijave (vidi stavak 60. ove odluke). Međutim, kao što je već navedeno, podnositelj je propustio podnijeti kaznenu prijavu nadležnom Državnom odvjetništvu vezano uz navodno zlostavljanje od 25. svibnja 2008. godine.

78. S obzirom na ove okolnosti, Sud smatra da, u odnosu na incident od 25. svibnja 2008. godine, podnositelj nije iscrpio sva dostupna domaća pravna sredstva. Prema tome, podnositeljev zahtjev treba odbaciti zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava u skladu s čl. 35. st. 1. i 4. Konvencije.

Iz tih razloga, Sud, jednoglasno,

proglašava zahtjev nedopuštenim.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 9. srpnja 2015. godine.

Søren Nielsen
Tajnik

Isabelle Berro
Predsjednica